

Nikola Šimić Tonin

ZEMLJA PLANINA

Dalibor Ballian : Zemlja planina Bosna i Hercegovina, nakladnik Svjetlo riječi, Sarajevo BiH 2017.

Dalibor Ballian : **Zemlja planina Bosna i Hercegovina**, nakladnik Svjetlo riječi, Sarajevo BiH 2017., knjiga koja se čekala, zašto ne reći – kapitalno je djelo, djelo koje je iznijela redakcija jednoga časopisa, grupa entuzijasta Franjevačkoga medijskog centra s fra. Jankom Ćurom na čelu. U uređenim Zemljama, iza ovakvih knjiga – projekata, staje cijela zajednica, a nadasve struka.

Zemlja planina Bosna i Hercegovina. Jedinstvena zbirka tekstova autora prof. dr. Dalibora Balliana na jednom mjestu donosi sve ljepote i osobitosti BiH planina. Opjevanih planina. Sve i jedna BiH planina našla je svoje mjesto u BiH književnosti, likovnoj umjetnosti. Nudi se znanstveni rad na temu BiH planine u BiH književnosti i umjetnosti.

Bjelašnica, Dinara, Maglić, Prenj, Čvrstica, Zvijezda, Vlašić, Tajan i Jahorina – samo su neke od planina koje možete upoznati i iznova otkriti u ovoj knjizi. Vrijednost knjige **Zemlja planina...** je višestruka, u prvom redu što popunjava nedostajuću literaturu posvećenu velikom broju planina Bosne i Hercegovine na jednom mjestu, s obiljem podataka korisnih širokom krugu korisnika različitog obrazovnog profila i interesa. Autor knjige dr. Dalibor Ballian nije propustio da se s posebnom pažnjom osvrne, pišući o vegetaciji, flori i fauni, na endemične i rijetke svojte koje su zastupljene na pojedinim planinama Bosne i Hercegovine. Svaka spoznaja o planini ustvari je spoznaja o ljepoti i surovosti života, prošlom sadašnjem i budućem. Knjiga autora prof. dr. Dalibora Balliana poziva nas da odgonetajući planine istovremeno odgonetamo naš život i odnos spram prirode.

"O planinama sam pisao što sam čuo o njima, razgovarajući s ljudima, čitajući druge knjige, baveći se istraživanjima". - prof. Ballian.

Poznata bh. botaničarka profesorica dr. Dubravka Šoljan knjigu je opisala sa svoga stajališta, (recenzentica knjige), naglasila je sve pozitivne strane knjige **Zemlja planina Bosna i Hercegovina**, primjerice opisivanje flore i faune, s naglaskom na endemskim vrstama, geološke strukture planina.

Grafički urednik Lorko Kalaš odradio je vrhunski dizajnerski posao, učinivši knjigu zanimljivijom. Dodavši osobnoj iskaznici knjige i tu vrijednosnu komponentu.

Fra Janko Ćuro ravnatelj Franjevačkoga medijskog centra (nakladnik), poslužio se slikom biserne ogrlice u osvrtu na knjigu, bisernom ogrlicom koja nam širom otvara lepezu ljepote i jedinstvenosti BiH u svakom pogledu bogatih planina. Naglasio je također potrebu da se zapitamo kakav je odnos prema njima, uslijed nebrige i nehaja prema prirodi.

"Unatoč svemu tome, priroda nam se ne osvećuje. Osveta je posve ljudsko iznašašće. Priroda nam samo ispostavlja račune. A oni su svake godine duži, opsežniji i porazniji. Ne samo za buduće naraštaje, nego i za nas. Danas".

Novinar, publicista i ekolog Hajdar Arifagić napisao je u recenziji da taj rukopis čini 45 originalnih tekstova o isto toliko bh. planina, koji su u reviji "Svjetlo riječi" objavljeni u periodu 2015 -2017. godine. Uz opise za svaku od planina izdvojio je poneku zanimljivost (legendu, povijesni događaj, prirodni fenomen, tradicijski običaj...) što je dodatno oplemenilo svaki od tekstova i knjigu u cjelini.

– Očito da je autor prošao većinom tih planina što knjigu čini potpuno autentičnom i drugačijom od bilo kojeg planinarskog priručnika, pojedinih udžbenika (geografije, biologije, poznavanja prirode) – napisao je.

Arifagić naglašava da autor apelira i da se pod zaštitu stave brojni prirodni rezervati i rariteti planinskih masiva, pećina, atraktivni vodotoci, određene biološke vrste. Istovremeno upozorava na pogubne posljedice požara u prošlosti i sadašnjosti te nesagledive štete koje bi vatra mogla izazvati na određenim planinskim lokalitetima, baš kao i nastavak nekontrolirane eksploatacije šuma i izgradnja elektrana na planinskim vodotocima. Istovremeno sugerira nastavak istraživanja šuma, špilja, pećina u funkciji dobivanja dodatnih naučnih saznanja i/ili iskorištavanja u funkciji razvoja turizma i jačanja ekonomskog potencijala države, odnosno opstanka (ili povratka) stanovništva na pojedinim planinskim lokalitetima.

Profesor Ballian ne miruje, nakon Planina BiH uzeo je pred sebe Rijeke BiH. Koliko smo obradovani knjigom pred sobom, s toliko se nestrpljenja veselimo i iščekujemo profesorovu knjigu o rijekama BiH.

Biografija pisca:

DALIBOR BALLIAN rođen je u Sarajevu 9. kolovoza 1962. godine. U rodnom gradu završava osnovnu i srednju školu, a poslije toga Šumarski fakultet. Za asistenta na fakultetu biran je 1995. godine, te prolazi kroz sva nastavnička zvanja do redovitog profesora. Objavio je veći broj znanstvenih radova iz oblasti šumarske genetike i oplemenjivanja te ekologije šuma, publicirajući samostalno ili u koautorstvu 189 znanstvenih radova. Sudjelovao je na 94 domaće i međunarodne konferencije, na kojima je prezentirao samostalno i u koautorstvu 144 znanstvena rada. Uz navedene znanstvene radove, objavio je i preko 150 popularnih članaka

različite tematike. Brojni znanstveni radovi su citirani na *Web of Science* bazi podataka te su njegovi radovi citirani 390 puta u znanstvenim člancima, knjigama i monografijama dok baza *ResearchGate* pokazuje citiranost 565 puta, a *Google Scholar* 710.

Pored pisanja znanstvenih članaka, prof. Dalibor Ballian bio je recenzent brojnih znanstvenih radova za 28 različita znanstvenih časopisa iz zemlje i svijeta. U dosadašnjem radu objavio je tri univerzitetska udžbenika koji sadrže kompletno gradivo vezano za šumarsku genetiku i oplemenjivanje šumskog drveća, kao i očuvanje genetske raznolikosti šumskog drveća. Pored udžbenika, koautor je i šest monografija, više poglavlja u raznim knjigama, dvije skripte, a tu su i brojni prilozi u Hrvatskoj enciklopediji Bosne i Hercegovine. Aktivno surađuje s mnogim istraživačkim akademskim institucijama, kako s fakultetima tako i s institutima iz Bosne i Hercegovine i inozemstva. Dosada je 24 puta boravio na usavršavanjima iz oblasti oplemenjivanja šumskog drveća i genetike, kao i ekologije šuma. Sudjelovao je u radu brojnih komisija u zemlji vezanih za šumski reproduktivni materijal kao i kontrolu GMO-a. Obavljao je niz različitih funkcija od kojih je najznačajnija prodekan za nastavu i prodekan za međunarodnu suradnju na Šumarskom fakultetu u periodu od 2010. do 2016., a bio je pokretač doktorskog studija i njegov predsjednik od 2012. do 2016. godine.

Glavni je urednik u dva bosanskohercegovačka časopisa, *Hrvatska misao* i *Glasnik Zemaljskog muzeja*. Značajan doprinos dao je i kao član brojnih komisija koje su tretirale problematiku zakonodavstva za šumski reprodukcijски materijal. Na temelju Odluke Vijeća Ministara BiH od 24. rujna 2008. stalni je član Vijeća za genetički modificirane organizme, gdje i danas aktivno radi na usuglašavanju bosanskohercegovačke regulative sa europskom. U profesionalnom smislu je veoma često konsultiran od Šumsko gospodarskih društava s kojima ima veoma plodnu suradnju po pitanju rješavanja određene problematike u vezi sa šumskim reprodukcijским materijalom.

Kroz 44 projekata i studije bio je angažiran u rješavanju niza znanstvenih i stručnih problema, od kojih su šest bili financirani iz međunarodnih fondova. Svi projekti su uspješno privedeni kraju, a dobiveni rezultati su pridonijeli boljoj slici o bogatstvu naših šuma i njihovih potencijala, značajnih za njihovo održanje u izmijenjenim uvjetima sredine.

Također je bio aktivni sudionik u svojstvu voditelja studija tijekom izrade strategije razvoja šumarstva FBiH.

Bio je mentor na brojnim diplomskim radovima po predbolonjskom nastavnom programu, te mentor tri magistarska rada i mentor doktorske disertacije. Tu su i brojna mentorstva završnih radova prvog i drugog ciklusa studija po bolonjskom programu. Više puta sudjelovao je kao član komisija za odbrane doktorskih disertacija: četiri puta u Zagrebu (Šumarski fakultet, Sveučilišta u Zagrebu), jednom u Ljubljani (Biotehnički fakultet, Univerza v Ljubljani) te u Beču (Universität Wien), dok je u Bosni i Hercegovini bio članom dva puta, te kao mentor jednom. Trenutno je mentor za dvije doktorske disertacije.

Krenuo je tako, prof. Dalibor Ballian sažimajući pogledom BiH planine, sad pogledom sažima jezera i rijeke. Unosi u slova *trepete šuma, bljeske vode...* Svemu istraženome daje autorski pečat, i biva i jest znanstveno – istraživačko – književna ikona.

09.5.2018.

PR
DIOGEN pro kultura
<http://www.diogenpro.com>